

בס"ד. תשרי תשע"ח

לכב' ק"ק אנ"ש שי' שע"י האיחוד האירופאי – בריסל
virtualcommunity@sichosonline.org-1

תזכורת לימים האחרונים דחג הסוכות - זמן שמחתינו - תשע"ח [אסור לפרסמו בשום אופן שהוא על איזה אתר אינטרנט בלי רשות מהח"מ]

הנסיון הראה, שכדאי שכל ערב, הבעה"ב והבעה"ב'סטע יקראו את זה ביחד בכדי להתכונן ליום המחרת כדבעי ולמנוע היפך שמחת החג וכו' ואדרבה – לגרום שמחת החג.

ויה"ר שנהגוג שמחת תורה בשנה זו בבית המקדש השלישי.

הרב לוי יצחק גרליק
Rabbigarelik@sichosonline.org

לתלות על המקרר וכיו"ב.

* * *

ערב הושענא רבה - יום שלישי - כ' תשרי

לוודא שיש את כל הענינים דלקמן:

1. ערבות להושענות - שלכל בני הבית (אפילו קטנים בני יומן) ישנן ערבות עבור "הושענות" דיום המחרת (הושענא רבה).
2. קרעפכין¹ - להכין קרעפכין עבור הסעודה דהושענא רבה.
3. דבש - להכין דבש.
4. כוס יין - לשתות כוס יין במשך היום (עבור שמחת החג).
5. נרות ארוכים הדולקים לכה"פ 24-48 שעה: לאלה שאין להם גז עם אש דולקת במשך שני ימי החג, צריכים לקנות ב' נרות-ארוכים (כמו יארצייט-ליכט וכיו"ב) שידלקו לכה"פ 26 שעה (או נר א' שדולק לכמה ימים), עבור הדלקת הנרות וכו' של הלילה השני ועוד א' עבור הדלקת נרות שבת קודש. ולמי שיש להם גז דולקת וגם משרתת בבית, גם כדאי שידליקו היארצייט-ליכט, כי הרבה פעמים קורה שהמשרתת מכבה את הגז.
6. Carbon monoxide detector: מי שיש להם גז דולק, לוודא שהאוורור בבית הוא כדבעי ושיש לו carbon monoxide detector מתוקן ומעודכן וכו'.
7. נרונים - לאלה שמשמשים ב"נרונים" (עבוד הדלקת הנרות - שמוכרה לנקות אותם לפני השימוש), להכין מספיק נרונים נקיים עבור ג' הדלקות.
8. "דגלים" או "ספר תורה", של הילדים, עבור הקפות.

ערב הושענא רבה בלילה

האושפיזין (העיקריים) של הושענא רבה: דוד המלך ואדמו"ר הרש"ב (הצד השווה שביניהם: ספירת המלכות, דוד המלך ואדמו"ר הרש"ב נולד בשנת כתר"א).

¹בספר המנהגים ע' 58 מובא ענין אכילת הקרעפכין רק בנוגע לערב יום כיפור ובהערה מביא שלכא' הטעם השייך לערב יום כיפור אינו שייך להושענא רבה. וראה מ"ש ב"התקשרות" גליון רכ. אבל ראה בהתועדויות תנש"א חלק א' ע' 213 הערה 11. ועפ"ז כתבתי בפנים המנהג.

* **ספר דברים:** לפני חצות הלילה (ראה בלוח המקומי), האבא (ושאר הזכרים) אומר(ים) כל ספר דברים-משנה תורה [הטעם מבואר בארוכה בכתבי האריז"ל בפע"ח שער הלולב פ"ה], ואפשר לאומרו בבית. לזכור שבדרך כלל זה לוקח בין שעה וחצי לשעתיים וחצי.

* **תהילים:** אחר חצות, האבא (ושאר הזכרים) הולך(ים) לבית הכנסת לומר כל התהילים [א' מהטעמים: הלילה הוא האושפיזין של דוד המלך]. ב770 אומרים את התהילים בשעה 1:00.

* **תפוחים מתוקים:** האבא והבנים מביאים) הביתה התפוחים ודבש שקיבלו מהגבאי (ואוכלים אותם בסוכת של הבית או בסוכת בית הכנסת).

יום הושענא רבה – יום רביעי

* **נטילת לולב -** מברכים על נטילת לולב (ולא שהחינו) על הד' מינים בבוקר. כל הפרטים הם כמו ביום ב' של יום טוב דלעיל.

תפלת שחרית

* לוקחים לבית הכנסת הד' מינים וה"הושענות".
* להבהיר בבית שהתפילה מתארכת לערך חצי שעה יותר משאר ימי חול-המועד מפני ה"הושענות".
* **לפני הלל** מסירים את שתי הכריכות העליונות (המכוסות) שסביב הלולב. אחרי הלל והושענות עושים חביטת ה"הושענות".
* אלה שמתפללים/ות בבית יכולים/ות לחבוט את ה"הושענות" בבית.
* לאחר שגמרו עם הד' מינים, יש כאלה שמשאירים אותם בבית הכנסת, יש כאלה שמביאים אותם הביתה [ע"מ לשים הערכות בשריפת החמץ, בתנור של המצות וכו']. איך שיהי' - כדאי להצניע אותם לפני כניסת החג של שמיני עצרת בכדי שלא להכנס לשאלות של "מוקצה" ביו"ט וכו'.

במשך היום

- **תפוח בדבש** – אם עדיין לא אכלו - לאכול מהתפוחים (בדבש) שהאבא הביא מהביהכ"נ.
- **צדקה** – מוסיפים בצדקה ובפרט לעניים עבור צרכי החג.
- להכין את ה"דגלים" או "ספר תורה" של הילדים, עבור הקפות.
- לסדר ה"שעון –שבת" עבור ג' הימים, ב' ימי חג ושבת.
- להכין את הצדקה שנותנים לפני הדלקת הנרות עבור ג' הימים, ב' של יו"ט ושבת.

עירוב תבשילין:

◀ **לזכור לעשות עירוב תבשילין!!!!** דהיינו: לוקחים מצה או חלה שלימה ודבר מבושל כמו חתיכת דג או בשר מבושל שיש בו קזית, ונותנים לאחד (אחרי בר מצוה) שלא מבני הבית, **שיזכה** את העירוב, ואומרים את הנוסח הכתוב בסידור.
◀ **את העירוב מצניעים עד יום השבת שאז אוכלים אותו** (וכדלהלן).
◀ נא לזכור: העירוב תבשילין הוא לא רק עבור הבישול מיו"ט לשבת אלא גם עבור הדלקת נרות מיו"ט לשבת. ולכן, אלה שלא אוכלים בבית ולא מבשלים מיום טוב לשבת (אבל מדליקים נרות שבת בבית) מ"מ יעשו עירוב תבשילין עבור הדלקת הנרות של שבת ושישימו לכה"פ מים חמים לבשל בעש"ק עבור הש"ק על הפלאטה וכיו"ב. ואם אינם מבשלים כלום, יש להניח העירוב תבשילין בלי ברכה.

בסעודת היום

- טובלים המוציא בדבש (הפעם האחרונה בתשרי) ועל השולחן מונח גם מלח.
- אוכלים קרעפכין.
- שותים כוס יין (כמו בכל יום דחול המועד).

תפלת המנחה

- בתפלת המנחה אומרים "לדוד ה' אורי" בפעם האחרונה בתוך סדר התפלה.

ליל שמיני עצרת - בכניסת החג

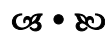
- לוודא שהצניעו את הד' מינים (מפני החשש של מוקצה וכו').
- לבדוק את השעון שבת עבור ג' הימים.
- לאלה שאין להם גז דולק – להדליק את הנר-ארוך. ולאלה שיש להם משרתת, להדליק את הנר-ארוך אפילו אם יש להם גז דולק.

הדלקת הנרות

1. זמן הדלקת נרות הוא 18 (או 23) דקות לפני השקיעה (ראה בלוח המקומי) – ואם אפשרי – להדליק בסוכה. [אם איחרה – מותרת להדליק אחרי זה – מאש דולקת!].
2. אלה שאוכלות אצל אחרים – לא לשכוח להדליק נרות יו"ט. אם שכחו – צריכות להתקשר לרב אחרי החג ולברר מה לעשות בעתיד.
3. נותנים לצדקה עבור ג' הימים.
4. מברכים ב' ברכות: 1. של יום טוב 2. שהחינו.

הרבי הקודם אמר: "צריכים לייקר את הארבעים ושמונה השעות של שמיני עצרת ושמחת תורה, בכל רגע אפשר לשאוב בדליים ובהביות בגשמיות וברוחניות – וזאת ע"י הריקודים".

האושפיזין (העיקריים) של שמיני עצרת: שלמה המלך ואדמו"ר הרי"צ (הצד השווה שביניהם: מדירת עראי לדירת קבע; בירור העולם).

תפילת ערבית

- * מתחילים מ"שיר המעלות".
- * תפלת העמידה של שלש רגלים. (המשניות לאבלים הוא אחרי קדיש תתקבל שאחרי תפילת העמידה, לפני הפסקה).
- * לפני "עלינו לשבח" עושים הפסקה. עורכים קידוש בסוכה (סדר הקידוש ראה להלן) ואח"כ עורכים ה"הקפות".
- * אחרי גמר ההקפות אומרים "עלינו לשבח".

סעודת הלילה

- * אוכלים בסוכה.
- * סדר הקידוש: יין, קידוש, שהחינו.
- * אין מברכים לישב בסוכה.
- * טובלים את החלה במלח (ואין טובלין את החלה בדבש).
- * בברכת המזון מוסיפים:
 - א. יעלה ויבוא [שכחו יעלה ויבוא בברכת המזון וכבר התחילו הברכה הבאה צריכים לחזור לראש].
 - ב. הרחמן של יו"ט.
 - ג. אין אומרים הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד הנופלת.

יום שמיני עצרת

- * לסדר שהילדים שיכולים ללכת לבית הכנסת – שילכו לברכת כהנים המתקיימת בסוף תפלת מוסף.
- * תפלת העמידה היא של שלש רגלים. אחרי תפילת העמידה אומרים הלל שלם, ואין אומרים הושענות.
- * יזכור: אומרים "יזכור" לפני תפילת מוסף.
- * אלה שלא יכולים/ות ללכת לבית הכנסת ל"יזכור" יכולים/ות לאומרו בבית ביחידות.

* **משיב הרוח ומוריד הגשם:** בתפלת מוסף מתחילים לומר: **משיב הרוח ומוריד הגשם**. אלה שמתפללים/ות בבית, ישערו מתי מתפללים מוסף בבית הכנסת ואז יתפללו מוסף ויאמרו משיב הרוח ומוריד הגשם (אם בטעות אמרו "מוריד הטל" אין צריך לחזור התפילה).

סעודת היום

- * סעודת היום אוכלים **בסוכה**.
- * קידוש היום: אתקינו, אלה מועדי גו', בורא פרי הגפן ואין מברכים לישב בסוכה.
- * טובלים את החלה במלח ואין טובלים אותה בדבש.
- * בברכת המזון מוסיפים:
 - יעלה ויבוא [שכחו יעלה ויבוא בברכת המזון וכבר התחילו הברכה הבאה צריכים לחזור לראש].
 - הרחמן של יו"ט. ואין אומרים הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד הנופלת.

במשך היום

- * מעבירים הסדרה – שנים מקרא וא' תרגום - של וזאת הברכה.
- * אסור להכין מיו"ט ראשון ליו"ט שני או לשבת. כל ההכנות לסעודת הערב מתחילים רק אחרי צאת הכוכבים (ראה הלוח המקומי).
- * בשכונת המלך (וכן בשאר מקומות) הולכים ל"תהלוכה".

תפלת המנחה

- * מתפללים תפלת העמידה של שלש רגלים (לזכור לומר משיב הרוח ומוריד הגשם. שכח – אין צריך לחזור).

פרידה מהסוכה

- * לפני סוף היום נכנסים לסוכה ואוכלים או שותים משהו כדי "להיפרד מהסוכה".

ליל שמחת תורה

- * אחרי צאת הכוכבים - (ראה הלוח המקומי) [מתפללים תפלת ערבית ו] יכולים/ות לעשות את כל ההכנות לסעודה וכו'.
- * הסדר של הערב בבית הכנסת הוא: תפלת ערבית (עד לפני עלינו לשבח – ראה לקמן), קידוש והתוועדות (בבית הכנסת או בבית אבל לא בסוכה), הקפות, ואחרי זה עלינו לשבח. אחרי זה הולכים לסעודת יו"ט.

האושפיזין של שמח"ת, הוא היום התשיעי, "לעיני כל ישראל".

תפלת ערבית

- * מתחילים מ"שיר המעלות וגו'".
- * תפילת העמידה היא של שלש רגלים. (אומרים המשניות לאבלים אחר קדיש תקבל שאחרי תפילת העמידה, **לפני** הפסקה).
- * **הפסקה:** לפני "עלינו לשבח" עושים הפסקה לקידוש (סדר הקידוש ראה להלן), עורכים התוועדות והקפות (ולאחרי ההקפות – עלינו לשבח).

הדלקת הנרות

- * מדליקים נרות יום טוב אחרי צאת הכוכבים או לפני הקידוש - **בבית**.
- * הדלקת הנרות היא **אך ורק מאש דולקת**.
- * מברכים ב' ברכות: 1. של יום טוב. 2. שהחיינו.

לפני הסעודה

- **לברר שכל הנשים והבחורות (ובפרט האורחות) הדליקו נרות.** אם אין מספיק נרות, לא להסתמך על זה שידליקו אח"כ בבית אלא ילכו אצל השכנים לקבל נרות וידליקו **לפני הסעודה**.

קידוש וסעודת הלילה

- אוכלים בבית ולא בסוכה
- סדר קידוש הלילה: יק"ז - יין, קידוש, זמן (שהחיינו).
- טובלים את החלה במלח (ואין טובלין את החלה בדבש).
- בברכת המזון מוסיפים:
 - א. יעלה ויבוא [שכחו יעלה ויבוא בברכת המזון וכבר התחילו הברכה הבאה צריכים לחזור לראש].
 - ב. הרחמן של יו"ט.

יום שמחת תורה – ערב שבת קודש

- **ברכת כהנים בשחרית:** לאלה שמביאים את הילדים לברכת כהנים תחת הטלית של אביהם, צריכים לזכור שבשמחת תורה הברכת כהנים היא (לא בסוף תפילת מוסף כבכל חג אלא) בחזרת הש"ץ של שחרית, לפני הלל. (בבית הכנסת שמתחילים להתפלל בשעה 10 אז בדרך כלל זה כמה דקות לפני השעה 11:00).
- **עלי' לתורה לילדים:** לסדר שהילדים יהיו הן בברכת כהנים, והן להקפות, והן – אם אפשרי - בשעת קריאת התורה (שלאחרי ההקפות) בכדי שיקבלו עלי' לתורה!
- **קידוש אחרי שחרית:** האבא עושה קידוש (סדר הקידוש ראה להלן) בבית הכנסת אחרי תפילת שחרית לפני הקפות, ועפ"ז לתאם שארית היום....
- **הקפות וכו':** אחרי שחרית עורכים הקפות, ולאחרי זה קריאת התורה (חתן תורה וחתן בראשית) ומוסף.

ולמהשיך את השמחה למשך כל השנה כולה

סעודת החג

- סדר הקידוש ביום: אתקינו, אלה מועדי, בורא פרי הגפן.
- טובלים את החלה במלח (ואין טובלין את החלה בדבש).
- בברכת המזון מוסיפים:
 - יעלה ויבוא [שכחו יעלה ויבוא בברכת המזון וכבר התחילו הברכה הבאה צריכים לחזור לראש].
 - הרחמן של יו"ט.

ההכנות לשבת

- **שנים מקרא ואחד תרגום:** אלה הנוהגין להעביר הסדרה שנים מקרא ואחד תרגום בערב שבת קודש (עכ"פ לפני קריאת התורה דשבת בבוקר) – מעבירים היום הסדרה של בראשית.
- **חת"ת:** היום לומדים החת"ת של שישי ושביעי של פרשת וזאת הברכה, ועד שביעי של בראשית, אבל לא על חשבון של השמחה והריקודים (ח"ו למעט בשמחת היום) אלא בזמן שמפסיק ומבטל בלאו הכי וכו'.
- מי שהניח עירוב תבשילין, מבשל ומכין כל הדברים לשבת בעוד היום גדול, דהיינו שיש מספיק זמן לאכול את הדברים עוד לפני כניסת השבת. ולכן, להתארגן באופן שגם הטשאלנט יהי' **מבושל ומוכן כל צרכו** זמן מה לפני כניסת השבת.

תפלת המנחה

- אין אומרים הודו אבל אומרים "פתח אליהו" ו"ידיד נפש".
- אשרי, ובא לציון, תפלת העמידה של שלש רגלים. עלינו.

מוצאי שמחת תורה – ליל שבת קודש בראשית - לפני השקיעה

- עד תשמ"ח, בקביעות כזו הרבי הי' נוהג לערוך התוועדות (שמתחילה לפני השקיעה, ופעמים ספורות גם עשו "פורס מפה ומקדש"). אחרי תשמ"ח הי' הסדר כך: התוועדות אחת ביום השבת קודש בצהריים (כמו בכל שבת מברכים) ועוד אחת בסיומו של יום הש"ק (שהתחילה לפני השקיעה - ראה הפרטים להלן במנחה של שבת בראשית).

הדלקת הנרות

- הדלקת הנרות היא 18 (23) דקות לפני השקיעה **כמו כל ערב שבת** (ראה הלוח המקומי).
- ההדלקה היא **מאש הדולקת**.
- מברכים רק ברכה אחת: להדליק נר של שבת קודש.
- **אלה שאוכלות אצל אחרים – לא לשכוח להדליק הנרות בבית (18) (23) דקות לפני השקיעה** וליהנות מאורן או שילכו לבית המארחים לפני כניסת השבת ולהדליק שם נרות-שבת.

קבלת שבת ותפילת ערבית

- מתחילים מ"מזמור לדוד".
- ב"בואי ושלום" אומרים "ברינה ובצהלה".
- [אלה שמנגנים לכה דודי עם הניגון של "ושמחת", הנה בריקודים שלאחרי זה לא ינגנו עם המילים של "ושמחת", אלא ינגנו אותה המנגינה אבל עם המילים של "ופרצת" – ראה באריכות בהתוועדות שבת בראשית תשל"ד שהיתה בקביעות כזו].
- תפלת העמידה היא הרגילה של שבת. לא לשכוח לומר משיב הרוח ומוריד הגשם.

קידוש והסעודה

- המנהג הוא לצרף את החלה של העירוב תבשילין בתור לחם משנה אבל לא לבצוע או לאוכלה עד למחר.
- שלום עליכם, כי מלאכיו, אשת חיל, אתקינו – כרגיל.
- הקידוש הוא של שבת כרגיל.
- יש הנוהגין לאכול התבשיל של עירוב תבשילין בסעודת הלילה ויש הנוהגים לאכול מחר בסעודה.

שבת בראשית

- בבוקר לפני התפילה אומרים כל התהילים ככל שבת מברכים.
- מברכים החודש – יום השישי ויום השבת קודש.
- המולד הוא: יום שישי אחר הצהריים, שעה 12 ו12 דקות ו17 חלקים.
- לענ"ד כדאי ללמוד השיחה בלקוטי שיחות חלק א בתחילתו אודות הפתגם:

ווי מען שטעלט זיך אוועק שבת בראשית, אזוי פירט זיך א גאנץ יאר!

קידוש והסעודה

- הקידוש הוא כמו בכל שבת קודש.
- המנהג הוא לצרף את החלה של העירוב תבשילין בתור לחם משנה. [יש כאלה שמשאירים אותה לסעודה שלישית].
- אלה שעדיין לא אכלו התבשיל של עירוב תבשילין – אוכלים אותו בסעודה זו.

מנחה והתוועדות

- כרגיל בכל שבת.
- בקביעות כזו, בדרך כלל היו מתקיימות ב' התוועדויות: אחת אחרי תפלת מוסף כרגיל בכל שבת מברכים, ועוד אחת בסיומו של יום הש"ק (שהתחילה לפני השקיעה) "המשך לשמחת תורה". בין השיחות הרבי אומר שיחה בתור השתתפות ל"כינוס תורה" (המתקיים למחרת ב-770) וכן מעורר אודות: חת"ת, מבצעים ו"קרן השנה", ובסופה מברך ברכת המזון, תפלת ערבית, הבדלה, כוס של ברכה שנמשך עד השעות הקטנות של הלילה....
- הנוהגים לצרף הלחם של העירוב תבשילין לסעודה שלישית, אוכלים אותה בהתוועדות זו.

מוצאי שבת בראשית

בתפלת ערבית:

- א. אומרים משיב הרוח ומוריד הגשם (אמר מוריד הטל אינו חוזר).
- ב. אתה חוננתנו.
- ג. ממשיכים לומר "ותן ברכה" (עוד כמה שבועות).
- ד. אומרים ויהי נועם ו-ואתה קדוש.

הבדלה

- הבדלה הרגילה עם בשמים ונר ואמירת ויתן לך.

בברכה שבשנה זו נזכה לרקוד בביהמ"ק השלישי תומ"י ממ"ש.

בליובאוויטש מכריזים במוצאי שמחת תורה

(ובשנה זו: במוצאי שבת בראשית)

"ויעקב הלך לזרכו".

כינוס תורה: מחרת החג משתתפים ב"כינוס תורה".

תחנון: עד ר"ח חשון לא אומרים תחנון.

ויה"ר שנחגוג שמחת תורה בשנה זו בבית המקדש השלישי.

הרב לוי יצחק גרליק

Rabbigarelik@sichosonline.org